

Turizm faaliyeti kapsamında kullanılan kredilerde VRHİB kapsamında BSMV uygulaması

Belge türü	Özelge
Kanun	GİDER VERGİLERİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.17.01-180[KDV5.I.29.2016.4]-214007
Tarih	13.08.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü

Sayı : 84974990-180[KDV5.I.29.2016.4]-214007 13.08.2020

Konu : Turizm faaliyeti kapsamında kullanılan kredilerde VRHİB kapsamında BSMV uygulaması

...

İlgi : ... tarihli yazınız.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; şirketinizin turizm faaliyetiyle iştirak ettiği ve Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğünden ... tarih ve ... sayılı Vergi Resim Harç İstisnası Belgesi (VRHİB) aldığı belirtilerek, turizm faaliyeti kapsamında kullanmış olduğunuz banka kredileri ile ilgili olarak yapılan taksit ödemelerinin banka ve sigorta muameleleri vergisine (BSMV) tabi olup olmayacağı, söz konusu kredilerin yeni bir refinansman kredisi ile kapatılması durumunda ödenecek kredi ve yeni kullanılacak kredinin BSMV karşısındaki durumu ve kredi taksit ödemeleri sırasında oluşan kur farklarının BSMV karşısındaki durumunun ne olacağı hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinde, banka ve sigorta şirketlerinin 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununa göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere, her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine, her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paraların BSMV'ye tabi olduğu; 30 uncu maddesinde, BSMV'yi banka ve bankerlerle sigorta şirketlerinin ödeyeceği; 31 inci maddesinde ise BSMV matrahının Kanunun 28 inci maddesinde yazılı paraların tutarı olduğu hükümleri yer almaktadır.

Diğer taraftan, ihracat, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerde BSMV istisnası, Bakanlar Kurulu Kararları ile bu Kararlara istinaden Ekonomi Bakanlığınca düzenlenen Tebliğlere göre uygulanmaktadır.

99/13812 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden çıkarılan ve başvuru tarihiniz itibariyle yürürlükte olan 2008/6 sayılı İhracat Tebliğinin "Vergi, Resim Ve Harç İstisnasının Kapsamı" başlıklı 4 üncü maddesinde, vergi, resim ve harç istisnası kapsamında; ihracatla ilgili işlem yapan bankaların (Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası dahil), faktoring şirketlerinin, sigorta şirketlerinin, noterlerin ve diğer kuruluşların ihracat, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerle ilgili olarak yapmış oldukları bütün hizmet ve muameleler (Türk Eximbankın ihracat kredi sigortası/garantisi ile ilgili işlemleri dahil) dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paraların BSMV'den müstesna olduğu belirtilmiştir.

Aynı Tebliğin "Belgeli İşlemler" başlıklı 6 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasında, "*Aşağıda belirtilen ihracat, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler çerçevesinde vergi, resim ve harç istisnasından yararlanmak isteyen firmalar, Müsteşarlığa müracaat ederek dahilde işleme izin belgesi ve/veya vergi resim harç istisnası belgesi almak zorundadırlar. Belge müracaat tarihi ile belge tarihi arasında yapılan işlemlere istisna uygulanmaz. Ancak, bu süre içerisinde gerçekleştirilen hizmet ve faaliyetler taahhüde sayılır.*" hükmü yer almakta olup, aynı maddenin (3) numaralı fıkrasının (I) bendinde, "*Turizm müesseseleri ile seyahat acentelerinin yurt içindeki ve yurt dışındaki turizm faaliyetleri sırasında yaptıkları döviz karşılığı hizmet satışları*" ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler kapsamında sayılmıştır.

Mezkur Tebliğin; 11 inci maddesinde, belgeli ihracat kredilerinin vergi, resim ve harç istisnasından yararlanma süresinin, dahilde işleme izin belgesi ve/veya vergi resim harç istisnası belgesi süresi (ek süreler dahil) kadar olduğu, 13 üncü maddesinde de vergi, resim ve harç istisnasından yararlandırılan belgeli ihracat kredilerinin ihracat taahhütlerinin, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerden elde edilen ve belgede taahhüt edilen gelirlerle kapatılacağı hususları belirtilmiştir.

Bu hükümlere göre, teşvik mevzuatı çerçevesinde bankaların ihracat, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerle ilgili olarak yapmış oldukları bütün hizmet ve muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar BSMV'den istisna bulunmaktadır.

Konuyla ilgili olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının 9/5/2017 tarihli ve 2768/8556 sayılı yazısında, "...Firma beyanında, 13 Mayıs 2014 tarihinde ...- ABD doları, 14 Temmuz 2013 tarihinde- ABD doları ve 20 Ağustos 2013 tarihinde ...- ABD doları kredi kullanıldığı belirtilmekle birlikte, Maliye Bakanlığının 10 Ocak 2017 tarih ve 2389 sayılı yazısı ekinde yer alan ... düzenlediği Kredi Ödeme Tablosunda yer alan bilgilere göre firmanın ABD doları üzerinden dövizde endeksli kredi kullandığı anlaşılmaktadır.

...

Diğer taraftan, belge kapsamına alınarak vergi istisnasından yararlandırılmak istenen bu üç kredinin belge müracaat tarihi ve belge tarihinden (... ve ...) iki ila üç yıl önce kullanılmış olması nedeniyle, bu kredilerin yatırım kredisi mahiyetinde olduğu ve kullanım sürelerinin turizm faaliyetinin gerçekleştirilmesi için alınan VRHİB süresi ile uyumlu olmadığı, ayrıca, 2000/YB-25 sayılı genelgenin 3.3.6. maddesindeki, "Döviz kredisi alınabilmesi için zorunlu olan döviz kazandırıcı faaliyetlerde, kredi vadesinin belge süresini aşması söz konusu olamaz. Örneğin turizm faaliyetleri için alınmış bir VRHİB'nin süresinin bitimine 6 ay kalmışsa bankanın verebileceği döviz kredisinin vadesi 6 ayı geçemez." hükmüne aykırılık teşkil ettiği değerlendirilmektedir.

Sonuç itibariyle, Türkiye'deki bankalardan belge süresinden önce kullanılan ve vadesi belge süresini aşan kredilerin, VRHİB kapsamına alınması ve vergi istisnasından yararlandırılması mevcut düzenlemeler çerçevesinde mümkün bulunmamaktadır."

görüşlerine yer verilmiştir.

Bu açıklamalara göre;

1) Firmanız tarafından kullanılan söz konusu kredilerin adınıza düzenlenen VRHİB kapsamına alınarak BSMV'den istisna tutulması mümkün bulunmamakta olup, bu krediler nedeniyle bankanın lehe aldığı tutarlara BSMV hesaplanması gerekmektedir.

2) Söz konusu kredileri kapatmak için yeni kullanılacak refinansman kredisinin de mevcut VRHİB kapsamında değerlendirilmesi ve bu krediye BSMV istisnası uygulanması mümkün bulunmamaktadır.

3) Dövizle endeksli kredilerde BSMV, faiz tahakkuk dönemlerinde kredi için belirlenen faiz oranına göre hesaplanan faiz tutarı, söz konusu faiz tutarı dolayısıyla oluşan kur farkı ve kredinin açılış tarihi ile faiz tahakkuk dönemleri arasında ödenen taksit içindeki anapara tutarında oluşan kur farklarının toplamı üzerinden hesaplanmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026